

Onderzoek opkomst gemeenteraadsverkiezingen 2022

Gemeente Arnhem

Over dit onderzoek

Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 gingen minder Arnhemmers dan ooit naar de stembus. De opkomst was 46,5%. Dat betekent dat minder dan de helft van de Arnhemmers ging stemmen. De gemeenteraad van Arnhem liet onderzoeksbureau Citisens daarom onderzoeken waarom de opkomst zo laag was. Citisens vroeg aan Arnhemmers waarom zij wel of niet gingen stemmen.

Inwoners van Arnhem konden op verschillende manieren meedenken. 964 Arnhemmers deden dit via een online vragenlijst, 58 Arnhemmers gaven hun mening tijdens straatgesprekken en 10 Arnhemmers gingen met de onderzoekers in gesprek tijdens diepte-interviews. Hieronder lees je de belangrijkste resultaten van het onderzoek, verdeeld in vier onderwerpen. Daarna lees je de belangrijkste conclusies en aanbevelingen.

Democratische waarden en politieke kennis

Mensen gaan minder snel stemmen als ze minder politiek vertrouwen, politieke interesse en politieke kennis hebben. Niet-stemmers geven aan dat ze het gevoel hebben dat politici niet naar hen luisteren. Ze denken niet dat hun stem invloed heeft. En niet-stemmers zijn minder geïnteresseerd in de Arnhemse politiek.

Maatschappelijke organisaties

Of iemand lid is van een organisatie of hier vrijwilligerswerk doet heeft invloed op haar of zijn stemgedrag. Verenigingen en organisaties zijn plekken om in aanmerking te komen met informatie over de verkiezingen en hier met anderen over in gesprek te gaan. In Arnhem zijn inwoners die niet stemden bij de gemeenteraadsverkiezingen minder vaak lid van organisaties of verenigingen, maar doen zij net zo vaak aan vrijwilligerswerk als Arnhemmers die wel gingen stemmen.

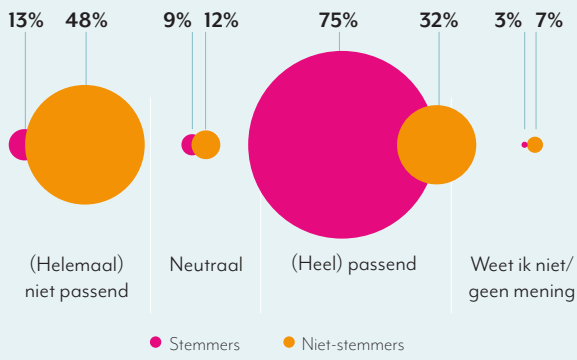
Verschillen tussen wijken

Niet alleen niet-stemmers en stemmers verschillen. Er bestaan sterke verschillen in hoe Arnhemmers uit verschillende wijken over de lokale politiek denken. Die verschillen bestaan ook tussen stemmers uit die verschillende wijken: In wijken met een lagere opkomst denken inwoners negatiever over de lokale politiek. Inwoners van wijken waar de opkomst laag is die wel stemmen, doen dit vaker uit een gevoel van burgerplicht. In wijken met een hoge verkiezingsopkomst stemmen inwoners vaker omdat zij het gevoel hebben dat de gemeenteraad bezig is met onderwerpen die zij belangrijk vinden.

Sociale omgeving

Mensen worden gevormd door wat hun partner, familie, vrienden of collega's denken en doen. Arnhemmers die niet gingen stemmen, praten minder vaak met hun omgeving over de politiek in Arnhem. Ook gaan mensen uit de omgeving Arnhemse niet-stemmers minder vaak stemmen bij de gemeenteraadsverkiezingen.

Als er gemeenteraadsverkiezingen zijn, praat ik hierover met andere mensen

Contact met de gemeente

Arnhemmers die niet stemden tijdens de verkiezingen zijn vaker negatief over hun contact met de gemeente. De manier waarop inwoners in het dagelijks leven contact hebben met de gemeente verandert hun bereidheid om te gaan stemmen.

> "Als er voldoende informatie zou zijn geweest zou ik wel zijn gaan stemmen. (...) Ik stem bij andere verkiezingen wel omdat het daar duidelijk is waar de partijen voor staan en wat ze doen in Nederland." - *Inwoner Malburgen*

Belangrijkste conclusies

1. **Niet-stemmers hebben minder politiek (zelf-)vertrouwen**
2. **Een gebrek aan interesse en kennis zorgt voor niet-stemmen**
3. **De gemeenteraad is voor niet-stemmers te weinig zichtbaar**
4. **In een weinig betrokken sociale omgeving gaan mensen niet stemmen**
5. **Niet-stemmers zijn minder vaak lid van maatschappelijke organisaties**
6. **Negatieve ervaringen met de gemeente zijn redenen om niet te stemmen**
7. **Niet-stemmers en stemmers uit dezelfde wijken lijken op elkaar**
8. **Redenen om te gaan stemmen verschillen tussen wijken**
9. **In wijken met een lage opkomst worden mensen minder gemotiveerd om te gaan stemmen**
10. **Lage opkomst in Arnhem is niet nieuw en niet uniek**

Adviezen

Vergroot en verbeter de raadscommunicatie

Niet-stemmers vinden het lastig op de hoogte te blijven van de Arnhemse politiek. Dit gebrek aan kennis zorgt voor een drempel bij het stemmen voor de gemeenteraadsverkiezingen. Zij hebben behoefte aan heldere en bondige informatie die aangeeft wat de gemeenteraad doet en bereikt.

Verbeter het (klant-)contact met inwoners

Het contact dat inwoners in hun dagelijkse leven met de gemeente hebben, heeft invloed op hun vertrouwen in de gemeentelijke politiek. Daarom is het belangrijk te onderzoeken hoe inwoners contact met de gemeente ervaren en hoe dit verbeterd kan worden zodat inwoners het gevoel hebben dat hun vragen en problemen serieus genomen worden.

Richt campagnes ook op wijken met een lage opkomst

Het is aan politieke partijen om zich bij verkiezingscampagnes niet alleen te richten op wijken waar veel potentiële kiezers zitten, maar ook aandacht te geven aan wijken met een lagere opkomst. Op deze manier krijgen inwoners uit deze wijken meer het gevoel dat zij door de lokale politiek gezien worden.

Wees als gemeenteraad zichtbaar in de samenleving

Vooral inwoners in wijken met een lage opkomst hebben het gevoel dat zij weinig contact hebben met de lokale politiek. Bijvoorbeeld omdat zij nooit een politicus of bestuurder in hun wijk zien. Als er een beslissing over een wijk wordt gemaakt, is het belangrijk om de wijk hierbij te betrekken, bijvoorbeeld met raadsbijeenkomst. Op deze manier kunnen inwoners makkelijker hun mening delen.

Versterk het gebruik van een aanpak per wijk

De verkiezingsopkomst verschilt sterk per wijk. Inwoners hebben het gevoel dat er minder aandacht is voor bepaalde wijken. Een wijkgerichte aanpak kan helpen om deze gevoelens te verminderen en biedt handvatten om niet-stemmers te motiveren wel weer te gaan stemmen.

Gemeente Arnhem

citisens